

Иља Камински • Танцувајќи во Одеса

Ilya Kaminsky • Dancing in Odessa

Блесок, Скопје • Blesok, Skopje

2014

Издавач • Publisher:
Културна установа Блесок • Cultural institution Blesok
www.blesok.mk • www.books.mk
За издавачот • For the publisher:
Игор Исаковски • Igor Isakovski

Copyright: © Blesok & Ilya Kaminsky, 2014.
Сите права се задржани. • All rights reserved.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да биде репродуциран на кој било начин без претходна писмена согласност на издавачот.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the publisher.

Дизајн и подготовка за печат • Design and pre-press: blesok.dtp

Печатено и подврзано во Македонија: Маринг, Скопје.

Printed and bound in Macedonia by Maring.

Тираж • Print run: 500

Поддржано од Фондација Ева Тас • Supported by Eva Tas Foundation

EVATASFOUNDATION

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“, Скопје

821.111(73)-1

КАМИНСКИ, Иља

Танцувајќи во Одеса / Иља Камински ; = Dancing in Odessa / Ilya Kaminsky ; Превод од англиски: Игор Исаковски. - Скопје : Блесок = Skopje : Blesok, 2014. - 148 стр. ; 21 см. - (Едиција ЕваТас = Edition EvaTas ; кн. 18)

Песни на мак. и англ. јазик. Белешка за авторот ; Note on the author: стр. 137

1. Насп. ств. насл. - I. Kaminsky, Ilya, види Камински, Иља

ISBN 978-9989-59-608-7 EAN 9789989596087 COBISS.MK-ID 964185703

Иља Камински
Танцувајќи во Одеса

Ilya Kaminsky
Dancing in Odessa

Превод од англиски: Игор Исаковски

Културна установа Блесок • едисија ***EvaTas***
Cultural Institution Blesok • edition ***EvaTas***

Скопје • Skopje • 2014

Танцувајќи во Одеса

5

Dancing in Odessa

73

ТАНЦУВАЊЌИ ВО ОДЕСА

содржина

Молитвата на авторот	9
Танцувајќи во Одеса	11
Musica Humana	25
Наталија	41
Патувачки музичари	49
Пофалба	63
Белешка за авторот	139

МОЛИТВАТА НА АВТОРОТ

Ако зборувам во име на мрвите, морам
да го оставам моево животинско тело,

морам да ја пишувам истата песна пак и одново,
зашто празната страница е белото знаме на нивното предавање.

Ако зборувам во нивно име, морам да зачекорам
на работ од себеси, морам да живеам како слеп човек

кој трча низ собите без
да го допре мебелот.

Да, јас живеам. Можам да ја преминам улицата прашувајќи
„Која година е?“, можам да танцувам во сонот и да се смеам

пред огледалото.
Дури и сонот е молитва, Господе,

ќе го славам твоето лудило, и
на јазик кој не е мој, ќе зборувам

за музиката која нè буди, музиката
во која се движиме. Зашто што и да кажам

е некој вид барање, а најтемните
денови морам да ги славам.

Танцувајќи во Одеса

ТАНЦУВАЈЌИ ВО ОДЕСА

Во еден град во кој заедно владееја гулаби и гаврани, гулабите го покриваа центарот, а гавраните пазарот. Едно глуво момче броеше колку птици има во дворот на соседот, па дојде до четирицифрен број. Го заврти бројот и му ја призна својата љубов на гласот од другата страна на линијата.

Мојата тајна: на четиригодишна возраст оглувев. Кога го изгубив слухот, почнав да гледам гласови. Во преполн тролејбус, еден еднорак човек рече дека мојот живот ќе биде мистериозно поврзан со историјата на мојата земја. Сепак, мојата земја ја нема, нејзините граѓани се сретнуваат на сон за да спроведат избори. Тој не ги опиша нивните лица, само неколку имиња: Роланд, Аладин, Синбад.

ПОФАЛБА НА СМЕАТА

Каде деновите се криват и исправаат
во град кој не ѝ припаѓа на ни една нација
туку на сите нации на ветрот,

таа прозборе со јазикот на тополите –
ушите ѝ трепереа додека зборуваше, тетка ми Роза
компонираше оди за берберници, за дракстори.

Душата ѝ чекореше на две стапала, со душа или без, детски додаток,
ги сакаше уличните музичари и знаеше
дека дедо ми составувал предавања за снабдувањето

и побарувачката за облаци во нашата земја:
Државата го прогласила за народен непријател.
Трчал по воз со домати во капутот

и танцувал гол врз масата пред куката –
го застрелале, а баба ми ја силувал
јавниот обвинител, го пикнал својот молив во нејзината вагина,

молив кој отпишувал луѓе на дваесет години.
Но во тајната историја на бесот – молкот на еден човек
живее во телата на другите – додека танцувавме за да не паднеме,

помеѓу лекарот и обвинителот:
моето семејство, луѓето од Одеса,
жени со огромни гради, старци наивни и детинести,

сите наши зборови, бедрата на запалените татковци
кои се креваат и се креваат со секое прераскажување.

МАЕСТРО

Што е сеќавањето? Што го светнува телото:
јаболкова градина во Молдавија а школото е бомбрадирано

кога се бомбардираат школи, тагата е забранета
– сега го запишувам ова и ја чувствувам тежината
на сопственото тело:

девојки кои врескаат, 347 гласови
во приказната за лекарот кој ги спасува, неговите дланки

заробени под сид, неговата внука умира во близина –
шепоти Не сакам да умрам, јадев такви јаболка,

тој ѝ ја гледа устата како што слеп човек чита од усни
и вреска: Замолчи! Јас сум покрај прозорецот, јас

барам помош! зборува,
тој не може да престане да зборува, во темнината:

за Брамс, за Шопен зборува за да ги успокои.
Лекар, да, кој било прозорец

да му го врамил животот, надвор: доматиите раснеа,
облаците одминуваа
а ние некогаш живеевме; лекар со тетоважа на папагал
врз заробената рака,

ги гледа јаготките на образите на внуката
повеќе не се јаготки, со хируршка прецизност

ги спојува страдањето и милоста:

два дена поминаа, се дере

кон својот прозорец (нема прозорец) кога спасот

наближува, тој зборува за Шопен, Шопен.

Му ги отсекоа дланките, болничарките велат дека е „добро“

– во мојот сон: тој стои, со леб храни гулаби, опкружен

од гулаби, има птици на главата, на рамениците,

вика Ништо не разбираш! со здив

се успива, градот спие,

не постои таков град.

DANCING IN ODESSA

contents

Author's Prayer	77
Dancing In Odessa	79
Musica Humana	91
Natalia	107
Traveling Musicians	115
Praise	129
Note on the author	139

AUTHOR'S PRAYER

If I speak for the dead, I must leave
this animal of my body,

I must write the same poem over and over,
for an empty page is the white flag of their surrender.

If I speak for them, I must walk on the edge
of myself, I must live as a blind man

who runs through rooms without
touching the furniture.

Yes, I live. I can cross the streets asking "What year is it?"
I can dance in my sleep and laugh

in front of the mirror.
Even sleep is a prayer, Lord,

I will praise your madness, and
in a language not mine, speak

of music that wakes us, music
in which we move. For whatever I say

is a kind of petition, and the darkest
days must I praise.

Dancing In Odessa

DANCING IN ODESSA

In a city ruled jointly by doves and crows, doves covered the main district, and crows the market. A deaf boy counted how many birds there were in his neighbor's backyard, producing a four-digit number. He dialed the number and confessed his love to the voice on the line.

My secret: at the age of four I became deaf. When I lost my hearing, I began to see voices. On a crowded trolley, a one-armed man said that my life would be mysteriously linked to the history of my country. Yet my country cannot be found, its citizens meet in a dream to conduct elections. He did not describe their faces, only a few names: Roland, Aladdin, Sinbad.

IN PRAISE OF LAUGHTER

Where days bend and straighten
in a city that belongs to no nation
but all the nations of wind,

she spoke the speech of poplar trees –
her ears trembling as she spoke, my Aunt Rose
composed odes to barbershops, drugstores.

Her soul walking on two feet, the soul or no soul, a child's allowance,
she loved street musicians and knew
that my grandfather composed lectures on the supply

and demand of clouds in our country:
the State declared him an enemy of the people.
He ran after a train with tomatoes in his coat

and danced naked on the table in front of our house –
he was shot, and my grandmother raped
by the public prosecutor, who stuck his pen in her vagina,

the pen which signed people off for twenty years.
But in the secret history of anger – one man's silence
lives in the bodies of others – as we dance to keep from falling,

between the doctor and the prosecutor:
my family, the people of Odessa,
women with huge breasts, old men naive and childlike,

all our words, heaps of burning feathers
that rise and rise with each retelling.

MAESTRO

What is memory? what makes a body glow:
an apple orchard in Moldova and the school is bombed

when the schools are bombed, sadness is forbidden
– I write this now and I feel my body's weight:

the screaming girls, 347 voices
in the story of a doctor saving them, his hands

trapped under a wall, his granddaughter dying nearby –
she whispers I don't want to die, I have eaten such apples,

he watches her mouth as a blind man reading lips
and yells: Shut up! I am near the window, I

am asking for help! speaking,
he cannot stop speaking, in the dark:

of Brahms, Chopin he speaks to them to calm them.
A doctor, yes, whatever window

framed his life, outside: tomatoes grew, clouds passed and we
once lived; a doctor with a tattoo of a parrot on his trapped arm,

seeing his granddaughter's cheekbones
no longer her cheekbones, with surgical precision

stitches suffering and grace:
two days pass, he shouts

The evenings are my evidence, this evening
in which she dips her hands up to her elbows,
the evening is asleep inside her shoulder – her shoulder
rounded by sleep.